

**Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки SPACETIME
Науково-освітній центр «Science Study Service»**

**МАТЕРІАЛИ
III Міжнародного форуму науковців та дослідників**

«SCIENCE AND STUDY 2021»

1 жовтня 2021 р.

м. Київ, Україна

Редакційна колегія:

Кендюхов О. В. – доктор економічних наук, професор, президент Асоціації «СПЕЙСТАЙМ»,

Марухленко О. В. – доктор наук з державного управління, доцент, засновник Науково-освітнього центру «Science Study Service»,

Файвішенко Д. С. – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики та реклами Київського національного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна.

Матеріали III Міжнародного форуму науковців та дослідників «SCIENCE AND STUDY 2021», 1 жовтня 2021 року, Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «СПЕЙСТАЙМ», Київ, Україна, 326 с.

В збірці матеріалів III Міжнародного форуму науковців та дослідників «SCIENCE AND STUDY 2021» розміщено доповіді учасників форуму за секціями: цифрові технології в суспільному житті: нові запити та можливості; соціальні проблеми, психологічні та соціокультурні виклики сьогодення; біомедична інноватика на службі людства: дух часу та погляд в майбутнє; економічні випробування сучасності та антикризове управління; людина та цивілізація: ціннісні виміри та актуальні проблеми соціальної філософії.

Топ-тема «SCIENCE AND STUDY 2021»: «Світ змінюється: нова реальність та візія майбутнього».

Матеріали форуму призначені для науковців, викладачів, аспірантів, підприємців та студентів.

© Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «СПЕЙСТАЙМ», 2021
Науково-освітній центр «Science Study Service», 2021

ЗМІСТ

Секція 1

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУСПІЛЬНОМУ ЖИТТІ: НОВІ ЗАПИТИ ТА МОЖЛИВОСТІ

<i>Галина Азаренкова, Ірина Оніщенко</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ УРЯДОМ ДЕРЖАВИ	10
<i>Інна Ахновська</i> ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	14
<i>Олена Вдовіна</i> ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	18
<i>Вікторія Вовк (Vikoriia Vovk)</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ: «ЗА» І «ПРОТИ»	22
<i>Валентина Воронкова, Оксана Бугайчук</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ	25
<i>Оксана Гассаб</i> ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ У СТУДЕНТСЬКОМУ КОЛЕКТИВІ	27
<i>Анна Кирпа</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	30
<i>Світлана Коваль</i> ПРОБЛЕМА ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ У СИСТЕМІ ОПИСУ РИНКУ ПРАЦІ	33
<i>Олег Ковтун, Андрій Антоняк</i> ПЕРСПЕКТИВИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В КОНТЕКСТІ МОЖЛИВОСТЕЙ СПЕЦИФІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	40
<i>Тетяна Матяш, Володимир Ковальчук, Олександр Войтович, Анатолій Крученюк, Владислав Книш</i> ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ, СКЛАДОВІ ТА ПОКАЗНИКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗРОШЕННЯМ «ПОЛИВ-ОНЛАЙН»	44
<i>Ірина Мосій</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ	47
<i>Тетяна Пішеніна</i> ФОРМУВАННЯ ЦИРКУЛЯЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	50

Олена Пулянович ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ	53
Діана Рамазанова ТЕХНОФОБІЯ ТА ТЕХНОФІЛІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	57
Karolina Rulitska PRINCIPLES OF FORMATION OF TOOLS OF FORESIGHT-RESEARCHES	61
Олена Смалько СУЧАСНІ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ	63
Леся Сорокіна, Людмила Шумак ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК НОВА РЕАЛЬНІСТЬ В ОБЛАСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ. НОВІ ЗАПИТИ ТА МОЖЛИВОСТІ	66
Ольга Стасюк, Лариса Чмирьова, Наталя Федяй ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ У СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ	72
Ілона Текдемір, Олена Безкровна ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ	79
Руслана Тимченко, Алла Овсієнко ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНОГО ФОНДУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА	81
Діана Файвішенко ТЕНДЕНЦІЇ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	85
Олександр Хамініч, Світлана Хамініч ПРОБЛЕМАТИКА ОСВІТИ І НАУКИ В УМОВАХ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ	88
Ольга Хом'як, Марія Божук НЕТРАДИЦІЙНА ЗОБРАЖУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	91
Олена Чернега ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ РЕПУТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ	96
Олександра Шикиринська МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ З РЕСУРСОМ GENIALLY.LY ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО КОНТЕНТУ	101
Світлана Шлемкевич ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	104

Ольга Шульга 106
ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ
ТЕХНОЛОГІЙ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Daria Yadrova, Kseniia Kugai 112
THE INFLUENCE OF DISTANCE LEARNING ON THE PUPILS' AND STUDENTS'S
EMOTIONAL AND MENTAL HEALTH

Vitalii Yaremenko, Marina Rakhimova, Lina Perekhoda 115
DIGITAL TECHNOLOGIES. PERSPECTIVES AND DEVELOPMENT IN THE ERA OF
THE COVID-19 PANDEMIC

Секція 2

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Світлана Бабатіна, Валерія Зубач 119
ТЕОРЕТИЧНЕ АНАЛІЗУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНО-
ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ І ЗНАЧЕННЯ АКСІОГЕНЕЗУ ДЛЯ
СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Наталія Бочкова, Альона Філатова 124
ПРОФІЛАКТИКА ВИНИКНЕННЯ ПСИХІЧНИХ ПОРУШЕНЬ В УМОВАХ
ПАНДЕМІЇ ТА КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Юлія Германова 129
СВОБОДА СЛОВА VS ВСЕДОЗВОЛЕНІСТЬ: ТОНКА ГРАНЬ

Катерина Демченко 136
ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ — ВАЖЛИВІ
АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА

Angelika Ivershin, Ynina Katelina 139
DEVELOPMENT OF ARTISTIC-CREATIVE ABILITIES OF STUDENTS AT THE
FACULTY OF PRESCHOOL EDUCATION

Марина Іотковська 142
МЕНТОРСЬКИЙ СУПРОВІД ЯК РЕСУРС МОДЕРНІЗАЦІЇ КАФЕДРИ
ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Олександр Лапшин, Олена Пищикова, Людмила Янова 144
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ ПРО КУЛЬТУРУ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, В
УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ

Юлія Лебедь, Надія Скрипник 149
ХУДОЖНІЙ СВІТ НАУКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Ірина Лисакова 153
ЕПОХА КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ: СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЗМІНИ

<i>Олександр Митник, Алла Стрижак</i> СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	160
<i>Валентина Павлова, Юлія Оверко</i> СОЦІАЛЬНІ Й ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМЦІВ	165
<i>Людмила Снедкова, Анастасія Гончаренко</i> ВЗАЄМОДІЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ І СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	168
<i>Валентина Теслюк, Лілія Ільків</i> ДО ПИТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОДРУЖНЬОЇ СУМІСНОСТІ	173
<i>Лада Філатова, Ольга Філатова</i> РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	176
<i>Nina Khrystych, Mykola Shabinskii</i> POWER CONCEPT IN POLITICAL DISCOURSE	181

Секція 3

БІОМЕДИЧНА ІННОВАТИКА НА СЛУЖБІ ЛЮДСТВА: ДУХ ЧАСУ ТА ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ

<i>Лариса Волошко, Наталія Бабич</i> ПРИНЦИП БІОЕТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА	188
<i>Andriy Sisetskiy</i> STABILITY IN TODAY'S EXTREME CONDITIONS. MODERN TECHNOLOGIES	191
<i>Вікторія Соболев, Юлія Мошковська, Тетяна Богдан</i> ДОФАМІН ЯК ПАТОГЕНЕТИЧНИЙ ТРИГЕР РОЗВИТКУ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ ТА ОЖИРІННЯ	193

Секція 4

ЕКОНОМІЧНІ ВИПРОБУВАННЯ СУЧАСНОСТІ ТА АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ

<i>Галина Азаренкова, Анастасія Мальцева</i> РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ТА РЕОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	195
<i>Тетяна Андросова, Оксана Кулініч, Ксенія Кобзева</i> ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА КАДРОВЕ УПРАВЛІННЯ	199

Марина Балджи ОСОБЛИВОСТІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В РІЧКОВОМУ І МОРСЬКОМУ ТУРИЗМІ	204
Владислав Болгов ПРАВОВА ПІДТРИМКА ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	208
Ксенія Бондаревська СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА МОЛОДІ НА РИНКУ ПРАЦІ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	211
Марія Бондарчук ПОБУДОВА СИСТЕМИ РАНЬОГО РЕАГУВАННЯ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ ЧЕРЕЗ УРАХУВАННЯ РИЗИКІВ	219
Ірина Вагнер, Ярина Танчак ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ПОСТКОВІДНИЙ ПЕРІОД	223
Олена Головка, Ірина Данильченко УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО СТАБІЛЬНОСТІ	227
Pavlo Hrynko, Iryna Rominova RISKS OF DIGITALIZATION OF THE MODERN ECONOMY	231
Юлія Демків ДИНАМІКА РИНКУ ЗОЛОТА ЯК ОБ'ЄКТУ ГЛОБАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ	234
Ганна Забродська, Любов Забродська МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРУ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВА	237
Віктор Іванієнко ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	244
Oleksandr Kendiukhov PHILOSOPHY OF MARKETING	248
Анатолій Ломоносов ПРИНЦИПИ РЕГУЛЮВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	250
Оксана Ломоносова СТАДІЇ РОЗВИТКУ РИНКА ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	253
Оксана Марухленко СОЦІАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	255

<i>Ірина Надточій</i> ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	259
<i>Анна Присяжнюк</i> ТІНЬОВІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ГРОШОВОГО СЕКТОРУ	265
<i>Вікторія Роледерс</i> ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	269
<i>Алла Руснак</i> КОНТРОЛІНГ ЯК АНТИКРИЗОВИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	273
<i>Tetiana Serkutan</i> MARKETING INFORMATION NEEDS IN ANTI-CRISIS MANAGEMENT	276
<i>Ольга Тімченко, Людмила Смокова</i> ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	278
<i>Тетяна Томарович, Галина Азаренкова</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКУ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОСТІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ	280
<i>Наталія Ушакова, Олексій Дяченко</i> ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ	283
<i>Елла Шелудько, Марія Завгородня</i> ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ НЕСТАЧІ КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ	287
<i>Natalia Shlapak</i> PROBLEMS OF ENVIRONMENTAL MARKETING IN UKRAINE	293
<i>Наталія Яковлєва-Мельник</i> ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	295

Секція 5

ЛЮДИНА ТА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ЦІННІСНІ ВИМІРИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ

<i>Юрій Ватуля</i> ДО ПИТАННЯ ПРО СПЕЦИФІКУ СОЦІАЛЬНИХ КОНТАКТІВ У КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ	297
<i>Катерина Зінов'єва</i> ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ МОРАЛІ ТА ПРАВА В КОНЦЕПЦІЯХ Г. КЕЛЬЗЕНА І Г. ХАРТА ЯК СКЛАДОВИХ СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ	304

<i>Олег Огірко</i> ЛЮДИНА ТА ЇЇ ЦІННІСНІ ВИМІРИ	309
<i>Людмила Ткаченко</i> ПОЗИТИВНИЙ ВПЛИВ СІМ'Ї НА ВИХОВАННЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДИТИНИ (за книгою Джона Грея «Діти з небес»)	317
<i>Альона Шахно, Олександр Петришин</i> ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ	321

Діана Рамазанова,
викладач кафедри мовної підготовки
Запорізького державного медичного університету,
м. Запоріжжя, Україна

ТЕХНОФОБІЯ ТА ТЕХНОФІЛІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Ключові слова: *конвергентні технології, human digital, технофобія, технофілія, діджиталізація, покоління X, Y.*

Технології поновлюються швидше, ніж змінюється покоління людей, а це, в свою чергу, вимагає безперервного навчання від особистості, постійного вдосконалення, пошуку нових знань. Змінюється суть освіти та форми навчання, університети вкладають великі кошти в ІТ – системи. Мета освітян – сформувати конкурентоспроможного фахівця, креативну особистість, яка швидко адаптується в умовах постійних змін та може зорієнтуватися у величезних масивах релевантної та нерелевантної інформації. Сучасний викладач виступає у ролі фасилітатора, який володіє педагогічними технологіями. З одного боку, навчає студентів самостійно здобувати інформацію, а з іншого – безперервно навчається сам, постійно поновлюючи методичну базу, опановуючи нові ІТ-програми, онлайн-платформи, навички та інструменти викладання навчального матеріалу.

Проте є частина освітян, яка відчуває труднощі в опануванні нових методів та підходів, демонструючи свою неготовність та небажання «діджиталізуватися», підвищувати свою педагогічну майстерність у технічному сенсі. У зв'язку з цим спостерігаємо два типи відношення до технічного прогресу з боку учасників навчального процесу: технофілію та технофобію, а отже, технофілів та технофобів.

Процеси технофілії та технофобії розглядають такі вітчизняні науковці як М.А. Ожеван, Т.І. Совгира, О.С. Олійник, зарубіжні Е. Мьорфі, Л. Грін, Бр.Бімберг та ін. Разом з тим, незважаючи на достатньо широкий обсяг публікацій, вивчення питання ставлення учасників навчального процесу до діджиталізації не можна вважати вичерпним. Це обумовлює зацікавленість дослідженням явищ технофілії та технофобії в освітньому процесі.

Вважається, що технофобія – побоювання або несприйняття новітніх технологій, складних електронних пристроїв, страх перед технічним прогресом у цілому. Її прихильники висловлюють своє скептичне ставлення до сучасних технічних інновацій, вбачаючи у цьому загрозу перед людською природою, дегуманізацією суспільства, тотальною комп'ютерною залежністю. На думку Т. Чернігівської «людство опинилося у новому типі цивілізації, представником якої є персона розгублена, «homo sapiens – homo confuses» [9]. Як бачимо, людина відчуває страх від конвергентних технологій (штучний інтелект, генна інженерія, нанотехнології тощо), оскільки вони є антигуманістичними та

«обіцяють кардинальні зрушення у сфері технологічних втручань у природу людини» [5, с.10].

Технофілія, навпаки, є протилежним явищем, зосередженим на прихильності до технологічних процесів. Концепція технофілії зводиться до того, що всі трансгуманістичні технології допомагають людству жити краще та будувати швидкий ідеалістичний світ «цифрових аборигенів» або «digital natives»[2]. Отже, в центрі уваги «human digital» - цифрова людина, життя та діяльність якої неможливо уявити без новітніх технологій. Технофіл з радістю вивчає всі технічні нововведення.

На прикладі системи освіти спостерігаємо, що до технофобії більш схильні викладачі старшого віку (покоління «бебі-бума» за теорією поколінь Вільяма Штрауса та Ніла Хоува [1]) або так звані «цифрові емігранти» (за Марком Пренським [2]).

У результаті опитування були встановлені наступні причини цього явища:

1. *Важкість сприйняття та переходу на нову систему навчання.* Якщо раніше традиційна система підносилася десятиліттями як єдина й укладалася у формулу S – O, де у ролі суб'єкта виступав викладач, то зараз модель змінилася на S – S (викладач та студент є активними учасниками навчального процесу) [4].

2. *Викладачі мають низьку цифрову культуру (комп'ютерна, інформаційна, мультимедійна грамотність) або володіють нею на базовому рівні,* а, отже, не можуть створювати інтерактивний матеріал самостійно. Страх породжує думки, на зразок «це дуже складно», «у мене нічого не вийде», «я не буду із цим працювати».

3. *Відсутність бажання підвищувати свою компетентність у галузі інформаційних технологій.*

4. *Сприйняття нових інтерактивних форм навчання як завчасно ненадійних та неефективних.* На думку більшості викладачів групи бебі-бумерів, комп'ютерні тести, інтерактивні ігри, анімовані відео, мультимедійні презентації, не дають зосередити увагу студентів на навчальному матеріалі та погано впливають на його засвоєння. Студент сприймає інформацію поверхово, не може сфокусуватися на завданні, яке є більш значущим. Це формує кліпове мислення в цілому. Відбувається «сприйняття інформації короткими уривками без намагання встановити між ними логічні зв'язки» [7].

5. *Побоювання за своє професійне майбутнє.* Впровадження онлайн-курсів для самостійного опанування навчальної дисципліни може призвести до того, що попит на викладачів буде знівельований.

Згідно зі спостереженнями, до основної групи прибічників технофілії відносяться викладачі покоління X та Y та студенти покоління Y, Z [1]. Основним орієнтиром для них є не енциклопедичні знання, а вміння їх знайти та доцільно застосувати.

Відмічено наступні риси прояву технофілії, які притаманні учасникам освітнього процесу:

1. *Цифровий простір – звичне явище для X та Y поколінь.* Учасники освітнього процесу не уявляють своє життя без гаджетів, відчуваючи сильну залежність від цифрових технологій.

2. *Мобільність в інформаційно-комунікаційній діяльності* [3]. Молодь цінує час у пошуках нової інформації, вже немає великої необхідності йти в бібліотеку, оскільки великий масив даних зосереджено в хмарних сервісах та в системі Google. Крім того, завдяки індустрії виробництва освітніх програмних засобів можна провести заняття у дистанційному форматі, фізично не знаходячись при цьому у навчальному закладі.

3. *Мультимедійні компоненти розширюють можливості традиційного заняття.* Це, в свою чергу, стимулює зацікавленість у студентів. А безпосереднє створення власного медіа-контенту сприяє мотивації до проведення подальших досліджень у викладача, підвищенню своєї цифрової культури.

4. *Швидкий зворотній зв'язок, об'єктивність оцінювання.* При традиційній формі навчання викладачеві необхідно багату часу приділяти перевірці домашнього завдання, що не завжди є фізично реальним. Тому, зручною формою контролю та обґрунтованим інструментом оцінювання знань стає онлайн-тестування. По-перше, тестування оптимізує процес перевірки студентських завдань, а по-друге, респондент одразу отримує свій об'єктивний результат.

5. *Свобода та гнучкість у випробовуванні інноваційних способів роботи з використанням цифрових технологій.* Викладач має змогу обирати самостійно онлайн інструменти для створення навчальних матеріалів, які будуть відповідати навчальній програмі.

У результаті спостереження було зазначено, що прояви технофільії та технофобії з боку учасників освітнього процесу є абсолютно природнім явищем, допоки існує розрив між поколіннями. Викладачі старшого віку вважають себе більш досвідченими, а отже і традиційні методи навчання більш ефективними, а молоді, в свою чергу, більш прогресивними та орієнтованими на застосуванні у навчальний процес інновацій, модернізації освіти в цілому.

Список використаних джерел

1. Howe N., Strauss W. Generations: TheHistoryofAmerica'sFuture, 1584 to 2069. -N.Y.: WilliamMorrow&.Company, 1991. - 554 p.

2. Prensky, M. Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon. MCB University Press. 2001. October. Vol.9, Issue5. URL: <http://www.marcprensky.com>

3. Биков В.Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток і комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. URL:https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/44333/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%91%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%92_2019_2.pdf

4. Гроссу Н.В. Дистанційна освіта: переваги та недоліки. URL:<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/3306/3223>

5. Ожеван М. А., Дубов Д. В. НомоехMachina. Філософські, культурологічні та політичні передумови формування конвергентного суспільства : монографія. – Київ, 2017. – 272 с.
6. Олійник О. С. Індустріалізація культури: теоретична розвідка / Олександра Сергіївна Олійник. -Київ: ДАКККиМ, 2008. - 174 с.
7. Скрутинська О. В. Особливості сучасного покоління учнів і студентів в умовах розвитку цифрового суспільства. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/326/349>
8. Суперечливість положень «технофобії» та «технофілії» у дзеркалі культурологічної думки. URL:<http://ucpm.rv.ua/index.php/ucpmk/article/view/364/331>
9. Черниговская Т.В. «Человек растерянный – homoconfuses и новая цифровая реальность». Научный доклад на заседании ученого совета СПбГУ от 30.09.2019. URL:https://www.youtube.com/watch?v=3V0J_rSA4Zk